

WIOSENNE POSIEDZENIE RADY EUROPEJSKIEJ W SZTOKHOLMIE,

23–24 marca 2001 r.

Wnioski Prezydencji

1. Rada Europejska zebrała się w Sztokholmie w dniach 23 i 24 marca 2001 r. na pierwszej dorocznej sesji wiosennej poświęconej sprawom gospodarczym i społecznym. Obrady Rady rozpoczęły się od wymiany opinii z Nicole Fontaine, przewodniczącą Parlamentu Europejskiego, na temat najważniejszych punktów porządku spotkania.

CZĘŚĆ PIERWSZA

I. PRIORYTETY SZTOKHOLMSKIE – PEŁNE ZATRUDNIENIE W KONKURENCYJNEJ UNII

2. W trakcie obrad w Sztokholmie Rada Europejska zwróciła szczególną uwagę na środki, jakie należy podjąć w celu unowocześnienia europejskiego modelu [społecznego] i realizacji strategicznego celu Unii na przyszłe dziesięciolecie, określonego podczas szczytu w Lizbonie, to znaczy „przekształcenia gospodarki w najbardziej konkurencyjną i najbardziej dynamiczną w świecie gospodarke opartą na wiedzy, zdolną do trwałego wzrostu gospodarczego, któremu towarzyszyć powinna ilościowa i jakościowa poprawa zatrudnienia oraz pełniejsza spójność społeczna”. Rada zgodziła się bez zastrzeżeń, że istnieje synergia między reformami gospodarczymi, zatrudnieniem i polityką społeczną. Uznała za istotne, aby podjęte decyzje były szybko wdrażane i aby nadać nowy impuls dziedzinom, w których postęp był dotychczas powolny. Podkreśliła również, że otwarta metoda koordynacji jest ważnym narzędziem postępu, nie naruszającym żadną miarą zasad subsydiarności i proporcjonalności.
3. Rada Europejska w Sztokholmie:
 - rozważyła kwestie związane z wyzwaniem demograficznym, jakim jest problem starzenia się ludności, który skutkuje coraz mniejszym udziałem w społeczeństwie osób w wieku produkcyjnym;
 - rozpatrzyła środki służące ilościowej i jakościowej poprawie zatrudnienia, przyspieszeniu reform gospodarczych, modernizacji europejskiego modelu społecznego i stosowaniu nowych technologii;
 - określiła zadania strategiczne – w kontekście Ogólnych Wytycznych Polityki Gospodarczej – które powinny zapewnić trwały wzrost oraz stworzyć klimat stabilności makroekonomicznej;
 - uzgodniła usprawnienie procedur, tak aby wiosenna sesja Rady Europejskiej stała się punktem kulminacyjnym dorocznego przeglądu spraw gospodarczych i społecznych. W tym kontekście Rada Europejska, która zbierze się w czerwcu w Göteborgu, uwzględni podczas przeprowadzania wspomnianego przeglądu ogólnie uzgodniony cel trwałości rozwoju gospodarczego;
 - ustaliła, że zostaną opracowane mechanizmy, które pozwolą aktywnie włączyć kraje kandydujące do celów i procedur strategii przyjętej w Lizbonie.

II. KONTEKST OGÓLNY

Perspektywy gospodarcze

4. W ostatnich latach wyniki gospodarcze Unii znacznie się poprawiły. W 2000 r., który był czwartym rokiem ożywienia gospodarczego, Unia osiągnęła wzrost o około 3,5 proc., powstało też 2,5 mln miejsc pracy, które w ponad dwóch trzecich zajęły kobiety, natomiast stopa bezrobocia spadła do poziomu najniższego od roku 1991. Dowodzi to, że podejmowane w Unii wysiłki reformatorskie wreszcie zaczęły przynosić efekty. Poszerzenie Unii stworzy nowe możliwości wzrostu gospodarczego i zatrudnienia, zarówno w państwach członkowskich, jak w krajach kandydujących.
5. Od niedawna międzynarodowe otoczenie gospodarcze stało się mniej korzystne. Niemniej jednak podstawowe wskaźniki gospodarcze kształtują się w Unii pozytywnie. Ceny są nadal stabilne, a finanse publiczne zostały uzdrowione. Unia może więc w większym stopniu liczyć na własny potencjał. Realizacja zdecydowanych reform gospodarczych i stosowanie zrównoważonych środków makroekonomicznych powinno pozwolić osiągnąć, podobnie jak w przeszłości, średniookresową stopę wzrostu zbliżoną do 3 proc., co jest niezbędne do realizacji określonych w Lizbonie celów w dziedzinie zatrudnienia i do skutecznego zmierzenia się z wyzwaniami demograficznymi. Jednakże błędem byłoby popaść w samozadowolenie.
6. Za 282 dni w obiegu znajdują się banknoty i monety euro. Dzięki temu jeszcze bardziej widoczne i bliższe staną się korzyści płynące z unii walutowej; będzie to ważny symbol silniejszej integracji gospodarczej. Rada Europejska usilnie wzywa rządy, banki i podmioty gospodarcze, by zakończyły przygotowania, umożliwiające najbardziej sprawne przejście na nową walutę.

Wyzwanie demograficzne

7. Szybko będzie rosła liczba emerytów, natomiast udział procentowy osób w wieku produkcyjnym znacznie spadać przed rokiem 2010. Skutkiem tego będzie silna presja na systemy ubezpieczeń społecznych, zwłaszcza na systemy emerytalne, ochrony zdrowia i opieki nad osobami starszymi. Unia i państwa członkowskie już teraz podejmują działania na rzecz określenia nowego podejścia w niżej wymienionych dziedzinach, następnym bowiem dziesięciolecie daje okazję sprostania wyzwaniu demograficznemu poprzez zwiększenie stopy zatrudnienia, zmniejszenie długu publicznego i dostosowanie systemów osłon społecznych, w tym także systemów emerytalnych.

III. ILOŚCIOWA I JAKOŚCIOWA POPRAWA ZATRUDNIENIA

Na rzecz pełnego zatrudnienia

8. Unia i państwa członkowskie w sposób stanowczy zamierzają zrealizować cel, jakim jest pełne zatrudnienie, uważają bowiem, że jest to istotny instrument, który może umożliwić sprostanie wyzwaniu związanemu ze starzeniem się ludności. Do 2010 r. postęp musi być systematyczny, jeśli do tego czasu mają być zrealizowane cele dotyczące średniej stopy zatrudnienia w całej UE. Wzrost stopy zatrudnienia wymaga prowadzenia aktywnej polityki zatrudnienia, tak jak to zostało przewidziane w europejskiej strategii na rzecz zatrudnienia; jeszcze większy nacisk należy położyć na jej realizację.
9. Rada Europejska:
 - uzgodniła cele pośrednie dotyczące stopy zatrudnienia, które UE powinna zrealizować do stycznia 2005 r., ustalając je na poziomie 67 proc. ogółem i na poziomie 57 proc. w przypadku kobiet. W związku z tym Rada wzywa

państwa członkowskie, by w krajowych planach działań na rzecz zatrudnienia przyjęły stosowne cele pośrednie dotyczące stopy zatrudnienia, uwzględniając sytuację swego kraju i właściwego regionu;

- uzgodniła, że celem jest zwiększenie do 2010 r. do 50 proc. średniej stopy zatrudnienia w UE osób w wieku 55–64 lata, co dotyczy tak mężczyzn, jak i kobiet;
- zwraca się do Rady Unii i Komisji Europejskiej o przedstawienie podczas wiosennego spotkania Rady w 2002 r. wspólnego raportu o sposobach podwyższania stopy zatrudnienia i przedłużenia okresu aktywności zawodowej. W raporcie należy zwrócić szczególną uwagę na sposoby eliminowania określonych tzw. wąskich gardeł istniejących na rynku pracy, ograniczenie zakresu gospodarki nieformalnej oraz zniesienie tych przepisów w dziedzinie podatków i ubezpieczeń społecznych, które zniechęcają do podejmowania pracy;
- zwraca się do Rady Unii i do Komisji Europejskiej o wypracowanie do 2002 r. wskaźników dotyczących powszechności placówek opieki nad dziećmi i innymi osobami niesamodzielnymi oraz systemów zasiłków rodzinnych.

Edukacja, kształcenie i umiejętności

10. Poprawa podstawowych umiejętności, zwłaszcza w dziedzinie znajomości informatyki i technologii cyfrowych, jest pierwszoplanowym priorytetem, jeśli Unia ma stać się najbardziej konkurencyjną i najbardziej dynamiczną w świecie gospodarką opartą na wiedzy. Priorytet ten zakłada prowadzenie stosownej polityki w dziedzinie edukacji i nauki zawodu przez całe życie oraz zniwelowanie niedoboru, jeśli chodzi o personel naukowy i techniczny.
11. Gospodarka oparta na wiedzy wymaga rzetelnego, sprawnego systemu nauczania ogólnego, który pozwoli wspierać mobilność pracowników oraz umożliwi kształcenie przez całe życie. Wiosną 2002 r. Rada i Komisja przedłożą Radzie Europejskiej raport zawierający szczegółowy program monitorowania celów związanych z systemami edukacji i kształcenia, łącznie z ich oceną za pomocą otwartej metody koordynacji oraz w perspektywie światowej; szczególną uwagę należy zwrócić na sposoby zachęcania ludzi młodych, zwłaszcza kobiet, do podejmowania studiów na kierunkach naukowych i technicznych, a także na wypracowanie mechanizmu, który zapewni systematyczny nabór wykwalifikowanych nauczycieli w tych dziedzinach.

Mobilność pracowników na nowo otwartych europejskich rynkach pracy

12. Likwidując istniejące obecnie bariery, należy wspierać modernizację rynków pracy i mobilność pracowników, tak by zwiększyć ich zdolność dostosowywania się do zachodzących zmian.
13. W tym celu:
 - do czerwca 2001 r. należałoby przyjąć zalecenie w sprawie mobilności studentów, osób kształcących się, młodych ochotników (wolontariuszy), nauczycieli i osób prowadzących szkolenia; równocześnie państwa członkowskie powinny wprowadzić w życie własne plany działań na rzecz mobilności;
 - do końca 2001 r., w porozumieniu z rządami krajowymi i samorządami lokalnymi, służbami zatrudnienia i innymi zainteresowanymi instytucjami, Komisja zbada możliwość powołania punktu informacyjnego, który dysponowałby pełnymi danymi o mobilności w Europie, wyposażając zarazem służby zatrudnienia w europejską bazę danych o dostępnych miejscach pracy, *curriculum vitae* oraz możliwościach nauki i kształcenia.

14. Ponadto na spotkaniu w Laeken w 2001 r., kontynuując dyskusję z Tampere, Rada Europejska poświęci szczególną uwagę sprawom imigracji, migracji i azylu. Pod tym kątem należy obserwować sytuację obywateli krajów trzecich przebywających legalnie w Unii.
15. Komisja powoła grupę zadaniową wysokiego szczebla do spraw umiejętności i mobilności, która będzie się posilać specyficzną wiedzą, jaką dysponują przedsiębiorstwa, środowiska edukacyjne i partnerzy społeczni; grupa zbada charakterystyczne cechy europejskiego rynku pracy i przeszkody w jego funkcjonowaniu, skupiając uwagę na stanie potrzeb dotyczących umiejętności zawodowych w technologiach informacji i komunikacji. Na podstawie tych badań Komisja zamierza przedstawić Radzie Europejskiej wiosną 2002 r. plan działań mający na celu stworzenie i otwarcie nowych europejskich rynków pracy oraz zawierający specyficzne propozycje zmierzające ku bardziej jednolitemu, przejrzystemu i elastycznemu systemowi uznawania kwalifikacji i dyplomów oraz okresów nauki, a także propozycje w sprawie możliwości transferu dodatkowych emerytur, bez szkody dla spójności systemów podatkowych państw członkowskich.

IV. PRZYSPIESZENIE REFORM GOSPODARCZYCH

Wykorzystanie potencjału rynku wewnętrznego

16. Harmonijne funkcjonowanie rynków przynosi korzyść konsumentom oraz pomaga w kształtowaniu klimatu przedsiębiorczości. Powodzenie wcześniejszych reform, co znalazło odzwierciedlenie w obniżce kosztów i większym zróżnicowaniu oraz poprawie jakości dostarczanych produktów, stanowi silną zachętę do dalszych przeobrażeń. Jednym z najważniejszych priorytetów Europy powinno być stworzenie efektywnego rynku wewnętrznego usług. W tym kontekście ważne jest uwzględnienie specyficznej sytuacji usług o charakterze powszechnym, zgodnie z wytycznymi zawartymi w deklaracji Rady Europejskiej w Nicei; dotyczy to zwłaszcza usług powszechnych, bezpieczeństwa, ciągłości i płynności zaopatrzenia. Rada Europejska zwraca się do Rady i Komisji o wdrożenie tych wytycznych. Właściwym uzupełnieniem tego procesu powinno być przygotowanie ramowych rozwiązań umożliwiających rozwój skutecznie funkcjonujących rynków transgranicznych, wykorzystujących w istotnym stopniu odpowiednie elementy infrastruktury.
17. Uwzględniając powyższe, Rada Europejska:
 - usilnie zaleca państwom członkowskim, traktując to jako priorytet, przetransponowanie do prawa wewnętrznego postanowień dyrektyw dotyczących rynku wewnętrznego, przy czym pośrednim celem jest uzyskanie wiosną 2002 r. stopnia transpozycji w wysokości 98,5 proc.;
 - wyraża zadowolenie z faktu, że Komisja zamierza w 2002 r. zgłosić – na podstawie wyników trwającej obecnie oceny – propozycję dotyczącą sposobów zniesienia barier istniejących na wewnętrznym rynku usług;
 - przyjmuje do wiadomości propozycje Komisji odnoszące się do gazu oraz energii elektrycznej i zwraca się do Rady o jak najszybsze ich przeanalizowanie. Aprobuje cel, jakim jest otwarcie rynków w tych dziedzinach, uwzględniający konieczność zaspokojenia interesów konsumentów oraz zapewniający jawność rynku dzięki zastosowaniu odpowiednich narzędzi normatywnych. Terminarz otwierania rynków gazu i energii elektrycznej zostanie zbadany pod kątem jak najszybszej liberalizacji. Rada prosi Komisję o ocenę sytuacji w tych dziedzinach w raporcie, który przedstawi ona Radzie Europejskiej wiosną 2002 r., co pozwoli uzgodnić nowe działania. Komisja będzie czuwać nad przestrzeganiem wszystkich postano-

wień traktatu, w szczególności zaś artykułów 85 i 86, i nad tym, by wprowadzenie w życie tych decyzji nie spowodowało zakłóceń konkurencji. Na tej podstawie Komisja będzie również dbać, by przedsiębiorstwa – wciąż będące monopolistami na rynku krajowym – nie czerpały z tego tytułu nienależnych korzyści;

- potwierdza wolę stworzenia jednolitego europejskiego obszaru powietrznego (*Single European Sky*), wyrażając nadzieję, że do czasu posiedzenia Rady Europejskiej w Göteborgu w czerwcu 2001 r. w sprawie tej zostanie osiągnięty dodatkowy postęp;
- przyjmuje do wiadomości, iż do czerwca 2001 r. Komisja zamierza zgłosić całościową propozycję zmiany przepisów zasad przydzielania pasm w ruchu lotniskowym;
- odnotowuje, że Komisja zamierza przedstawić najpóźniej do grudnia 2001 r. drugi wykaz środków sprzyjających otwarciu krajowych rynków towarowych i pasażerskich przewozów kolejowych;
- usilnie zaleca Radzie przyjęcie, na podstawie dotychczasowych prac, wspólnego stanowiska, które pozwoli zrealizować cele określone we wnioskach z posiedzenia Rady Europejskiej w Lizbonie, a także przyjąć do końca 2001 r. – wspólnie z Parlamentem Europejskim – dyrektywę w sprawie usług pocztowych;
- współpracując z wszystkimi właściwymi organami, Komisja przedstawi do końca 2001 r. strategię mającą na celu uproszczenie i udoskonalenie przepisów.

Usługi finansowe i kapitał ryzyka

18. Uznaje się za sprawę niezmiernie ważną rychłe wdrożenie Planu Działań dotyczącego usług finansowych. W tym celu należy przyspieszyć proces legislacyjny, bowiem przepisy regulujące rynki papierów wartościowych powinny być na tyle elastyczne, aby nie utrudniały dostosowywania się do ewoluujących rynków, przy czym nie należy zaniedbywać wymogów związanych z jawnością i bezpieczeństwem prawnym. Ponadto inwestycje i innowacje powinny uzyskać wsparcie poprzez wzmocnienie podaży kapitału ryzyka.

19. Rada Europejska:

- zatwierdza uchwałę w sprawie skuteczniejszego regulowania rynków papierów wartościowych (por. załącznik I) i uważa, że stwarza ona właściwe warunki do efektywnej współpracy w tej dziedzinie między Komisją, Radą i Parlamentem Europejskim;
- wnioskuje, aby Plan Działań dotyczący usług finansowych został w całości wprowadzony w życie do 2005 r. i aby wszystkie zainteresowane podmioty dołożyły wszelkich starań na rzecz ukształtowania zintegrowanego rynku papierów wartościowych do końca 2003 r., przyznając priorytet ustawodawstwu dotyczącemu rynku papierów wartościowych, o którym mowa w Planie, łącznie z działaniami określonymi w raporcie tzw. Komitetu Mędrców w sprawie regulacji europejskich rynków papierów wartościowych;
- podziela cel, który polega na zapewnieniu właściwego funkcjonowania rynku kapitału ryzyka do 2003 r., poprzez wdrożenie zaplanowanych działań na rzecz kapitału ryzyka.

Sprzyjanie efektywnej konkurencji

20. Trzeba zmniejszyć wielkość pomocy publicznej w Unii Europejskiej i zadbać o większą przejrzystość w tym sektorze.

21. W tym celu:

- zachęca się Radę i Parlament Europejski do przyjęcia jeszcze w tym roku zasad w sprawie udzielania zamówień;
- państwa członkowskie powinny przed końcem 2003 r. udowodnić, że poziom świadczonej przez nie pomocy publicznej wykazuje tendencję spadkową w stosunku do PKB, jednocześnie zaś należy uwzględnić konieczność przeorientowania środków pomocowych na cele horyzontalne, które służą ogółowi, w tym na cele związane ze spójnością;
- Komisja będzie czuwać, by do lipca 2001 r. był dostępny systematycznie aktualizowany wykaz i schemat państwowych środków pomocowych oraz sprecyzuje sposób, w jaki zasady dotyczące pomocy publicznej będą dotyczyły działań wspomagających kapitał ryzyka, co powinno wpłynąć na poprawę warunków finansowych, w jakich działają małe i średnie przedsiębiorstwa.

Kwestie podatkowe

22. Rada Europejska prosi Radę o kontynuowanie prac zgodnie z ustaleniami, jakie Rada Europejska przyjęła w Feira i w Nicei, aby jak najszybciej, lecz nie później niż do końca 2002 r., osiągnąć porozumienie w sprawie całego tzw. pakietu podatkowego – zgodnie z terminami równoległymi dla poszczególnych jego części.

Stymulowanie przedsiębiorczości

23. Przedsiębiorczość to jeden z filarów europejskiej strategii na rzecz zatrudnienia. Krajowe plany działań oraz programy ramowe Unii, jak np. wieloletni program ramowy na rzecz przedsiębiorstw i przedsiębiorczości, karta małych przedsiębiorstw, mikrokredyty, wymiana najlepszych praktyk czy dostosowywanie polityki przedsiębiorstw, to ważne instrumenty pomagające ukształtować w Europie warunki bardziej korzystne dla przedsiębiorstw. Na światowym, nieustannie zmieniającym się rynku przedsiębiorstwom i obywatelom potrzebne są jasne, proste, skuteczne i racjonalne regulacje normatywne. Wymaga to konsultacji w sprawie proponowanych przepisów, oceniania ich konsekwencji oraz wprowadzenia schematów kodyfikowania i przyswajania ustawodawstwa europejskiego, a także systemów powtórnych analiz ustawodawstwa. Aby wzmocnić potencjał produkcyjny i innowacyjność naszych gospodarek, a także, między innymi, ograniczyć wymagania statystyczne do spraw mających zasadnicze znaczenie podczas opracowywania polityk europejskich, sektor publiczny powinien dążyć do zwiększenia swej skuteczności i ograniczyć biurokrację.

24. Prosi się państwa członkowskie i Komisję o poprawę poziomu, lepszą terminowość oraz pełniejszą dostępność informacji statystycznych potrzebnych do dostosowywania w dziedzinach, które mają fundamentalne znaczenie dla polityki przedsiębiorstw. Ponadto prosi się, aby Komisja rozważyła możliwość zastosowania celów ilościowych w dziedzinie polityki prowadzonej w stosunku do przedsiębiorstw.

V. UNOWOCZEŚNIENIE EUROPEJSKIEGO MODELU SPOŁECZNEGO

25. Pełna dynamizmu Unia powinna się składać z aktywnych państw dobrobytu. Dobrze pomyślane i właściwie funkcjonujące systemy społeczne należy postrzegać jako czynniki twórcze, zapewniające bezpieczeństwo w zmiennym środowisku. Wymaga to systematycznego unowocześniania europejskiego modelu społecznego, zgodnie z przyjętą w Nicei Europejską Agendą Społeczną, stanowiącą ramy polityki społecznej na kolejne pięć lat.

Poprawa jakości zatrudnienia

26. Przywrócenie pełnego zatrudnienia oznacza, że ważne jest ukierunkowanie naszych działań na poprawę zatrudnienia nie tylko w sensie ilościowym, ale również jakościowym. Należy zwiększyć wysiłki na rzecz promowania właściwego otoczenia pracy dla wszystkich, w tym równości szans osób niepełnosprawnych, równości mężczyzn i kobiet, zadowalającej i elastycznej organizacji pracy, która pozwala lepiej godzić życie zawodowe i osobiste, a także edukacji i kształcenia ustawicznego, zdrowia i bezpieczeństwa w miejscu pracy, udziału pracowników oraz różnorodności w życiu zawodowym.

27. W tym celu:

- państwa członkowskie i Rada, w zakresie właściwych im kompetencji, określą wspólne podejście dotyczące utrzymania i poprawy jakości zatrudnienia, które powinno być włączone do ogólnych wytycznych w dziedzinie zatrudnienia w 2002 r.;
- Rada, w porozumieniu z Komisją, opracuje wskaźniki dotyczące jakości zatrudnienia i sprecyzuje wskaźniki ilościowe; wyniki tych prac zostaną przedstawione w czasie stosownym do ich rozpatrzenia przez Radę Europejską w Laeken w 2001 r.;
- Rada, działając zgodnie z procedurą współdecydowania, wspólnie z Parlamentem Europejskim, zakończy przed upływem tego roku uaktualnianie przepisów dotyczących stosowania zasady jednakowego traktowania mężczyzn i kobiet w dostępie do zatrudnienia, kształcenia i awansu zawodowego oraz warunków pracy;
- Rada, w porozumieniu z Komisją, opracuje wskaźniki, które pozwolą zapobiegać dyskryminującemu zróżnicowaniu płac mężczyzn i kobiet.

Promowanie integracji społecznej

28. Walka z izolacją społeczną ma dla Unii podstawowe znaczenie. Praca zarobkowa stanowi dla mężczyzn i kobiet najlepszą ochronę przed ubóstwem i wyobcowaniem społecznym. Jednak ci, którzy nie są w stanie pracować, mają prawo do skutecznej ochrony socjalnej i powinni móc odgrywać aktywną rolę w społeczeństwie. Prężna polityka na rynku pracy sprzyja integracji społecznej, co pozwala godzić proces realizacji celów społecznych i proces osiągnięcia dobrych rezultatów, jeśli chodzi o finanse publiczne. Państwa członkowskie powinny nadać priorytet wdrożeniu krajowych planów działań na rzecz walki z ubóstwem i izolacją społeczną, aby w ten sposób osiągnąć postęp w realizacji wspólnych celów przyjętych w Nicei, oceniany za pomocą stosownych wskaźników.

29. Rada Europejska zwraca się do Rady i Parlamentu Europejskiego, by w roku 2001 porozumiały się w sprawie propozycji programu integracji społecznej i prosi Radę o skuteczniejsze monitorowanie podejmowanych w tej dziedzinie działań, czego wyrazem będzie przyjęcie do końca roku wskaźników dotyczących walki z izolacją społeczną.

Rola partnerów społecznych w kierowaniu zmianami

30. Znaczenie wkładu i zaangażowania partnerów społecznych podkreślono podczas wymiany opinii z „Trojką” 22 marca. Zdecydowany i aktywny udział partnerów społecznych jest niezbędny nie tylko do oceniania postępu, jaki osiągnięto w realizacji strategicznego celu Unii, lecz także do realizacji trwającej reformy, której powodzenie wymaga zaangażowania i pracodawców, i pracowników w poszczególnych krajach. Aby przyczynić się do osiągnięcia tego celu, Rada Europejska zatwierdziła projekt jak najszybszego powołania

Europejskiego Obserwatorium Przemian w Przemysle, które będzie integralnym składnikiem Fundacji Dublińskiej. Rada Europejska ma nadzieję, że negocjacje, jakie trwają między partnerami społecznymi w sprawie pracy okresowej i tzw. telepracy, doprowadzą do pozytywnych wyników.

Odpowiedzialność społeczna przedsiębiorstw

31. Rada Europejska wyraża zadowolenie z podjętych przez przedsiębiorstwa inicjatyw dotyczących odpowiedzialności społecznej. Komisja ogłosiła, że w czerwcu 2001 r. zamierza przedstawić Zieloną Księgę na ten temat i jednocześnie zaprosić do szerokiej wymiany opinii, której celem będzie promowanie nowych inicjatyw w dziedzinie odpowiedzialności społecznej przedsiębiorstw.

Bezpieczne i pewne systemy ochrony socjalnej

32. Starzenie się ludności wymaga jasnych strategii, dzięki którym będzie można zapewnić odpowiednią osłonę w postaci systemów emerytalnych oraz ochrony zdrowia i opieki nad osobami starszymi, przy zachowaniu właściwego poziomu finansów publicznych oraz solidarności międzypokoleniowej. W razie potrzeby należałoby wykorzystać wszystkie możliwości, jakie stwarza otwarta metoda koordynacji, zwłaszcza w sprawach emerytur, przy właściwym uwzględnieniu zasady subsydiarności. Realizację tych strategii ułatwią podejmowane równoległe wysiłki na rzecz wzrostu udziału w rynku pracy, produktywności i mobilności.
33. Uwzględniając merytoryczne prace podjęte na poziomie ekspertów oraz wszystkie wymienione czynniki, Rada Europejska:
- prosi Radę o przedstawienie wyników badań Komitetu Ochrony Socjalnej w terminie, który umożliwi ich rozpatrzenie Radzie Europejskiej w Göteborgu, z uwzględnieniem prac prowadzonych obecnie przez Komitet Polityki Gospodarczej na temat stanu systemów emerytalnych;
 - przyjmuje do wiadomości fakt, że Komisja zamierza przedstawić informacje na temat stanu systemów emerytalnych, z uwzględnieniem dokonujących się przemian demograficznych. Zleca Komitetowi Ochrony Socjalnej i Komitetowi Polityki Gospodarczej opracowanie raportu na wiosenne posiedzenie Rady Europejskiej w 2002 r., natomiast raport w sprawie zaawansowania prac powinien być przedstawiony do grudnia 2001 r.;
 - zwraca się do Rady o opracowanie do końca 2001 r. – w świetle ponownej analizy zgłoszonych opcji – parametrów, które umożliwią nowelizację rozporządzenia nr 1408/71 w sprawie koordynacji systemów ubezpieczeń społecznych, co pozwoli Radzie i Parlamentowi Europejskiemu na szybsze jego przyjęcie.

VI. WYKORZYSTANIE NOWYCH TECHNOLOGII

34. Strategia zintegrowanego podejścia do rozwoju gospodarczego i społecznego obejmuje promowanie nowych technologii poprzez wzmocnienie wspólnotowej polityki badań naukowych i rozwoju oraz położenie szczególnego nacisku na nowe technologie, zwłaszcza na biotechnologie.

e-Europa

35. Przejście do gospodarki opartej na wiedzy ma fundamentalne znaczenie dla konkurencyjności i wzrostu oraz budowania społeczeństwa sprzyjającego integracji wszystkich obywateli. Mimo rzeczywistego postępu, jaki osiągnięto od czasu spotkania Rady Europejskiej w Lizbonie w zakresie połączeń z Internetem i jego wykorzystywania przez przedsiębiorstwa, szkoły i gospodarstwa

domowe, Europejczycy nie wykorzystują jeszcze w pełni jego możliwości w głównych sektorach, takich jak: usługi publiczne, sprawowanie przez państwo rządów *on-line* czy handel elektroniczny. Systemy bezprzewodowego dostępu do Internetu i telefonia komórkowa trzeciej generacji poszerzą jeszcze ten potencjał. Jednak powodzenie społeczeństwa wiedzy wymaga również wysokiego poziomu kultury cyfrowej i zależy od tego, czy powstaną niezbędne warunki, zwłaszcza dotyczy to bezpieczeństwa sieci oraz ochrony danych i życia osobistego, by obywatele z zaufaniem korzystali z nowych rodzajów usług.

36. W tym celu:

- należy jak najszybciej, jeszcze w tym roku, przyjąć zestaw środków w dziedzinie telekomunikacji, aby zapewnić temu sektorowi jednakowe reguły gry w całej Unii;
- Komisja wspólnie z Radą będzie dążyć do ukształtowania politycznej płaszczyzny dla telefonii komórkowej trzeciej generacji na obszarze Unii, w tym porozumienia w sprawie ram normatywnych dla polityki w zakresie widma radioelektrycznego oraz sieci szerokopasmowych. Komisja jest także proszona o zbadanie wpływu systemu licencji trzeciej generacji na konkurencyjność europejską i postęp w dziedzinie technologii informacji i komunikacji;
- Komisja wspólnie z Radą będzie dążyć do stworzenia w Europie korzystnych warunków dla sieci połączeń bezprzewodowych, zapewniając równocześnie wysoki poziom badań nad przyszłościowymi technologiami bezprzewodowymi, sprzyjając stopniowemu wprowadzaniu Internetu nowej generacji (IPv6) i zapewniając korzystne warunki procesowi tworzenia europejskich treści wielojęzycznych dla usług bezprzewodowych;
- do końca roku będą przyjęte przepisy w sprawie zdalnego obrotu usługami finansowymi, stosowania VAT-u w handlu elektronicznym i wykorzystania elektronicznego fakturowania w zakresie tego podatku;
- Rada, wraz z Komisją, podejmie niezbędne środki, by nazwa domeny pierwszego poziomu *.eu* została jak najszybciej udostępniona użytkownikom;
- Rada, w porozumieniu z Komisją, opracuje kompleksową strategię na rzecz bezpieczeństwa sieci komputerowych, obejmującą sposoby praktycznej jej realizacji. Strategia ta powinna być przygotowana przed spotkaniem Rady Europejskiej w Göteborgu.

37. Ponadto Komisja ogłosiła, że zamierza do końca bieżącego roku zaproponować dodatkowe cele w związku z podłączeniem szkół do Internetu, a także przedstawić komunikat w sprawie promowania systemów rozstrzygania sporów *on-line* oraz wsparcia dla e-Schola – przedsięwzięcia o zasięgu europejskim, którego celem jest upowszechnianie idei wykorzystywania nowych technologii oraz nawiązywanie przez szkoły bezpośrednich kontaktów. Rada Europejska odnotowuje zainteresowanie krajów kandydujących projektem e-Europa 2002 i z niecierpliwością oczekuje na plan działań, jaki przedstawią one podczas obrad Rady Europejskiej w Göteborgu, a w którym zostanie sprecyzowany sposób adaptacji unijnych celów.

Badania naukowe i innowacje

38. Europa powinna w większym zakresie wykorzystywać swoje możliwości i talenty ludzi w badaniach naukowych, w dziedzinie finansów i przedsiębiorczości, tak aby idee europejskie mogły przynosić korzyści przede wszystkim europejskiemu rynkowi. VI Ramowy Program badań naukowych powinien

więc jak najlepiej przyczynić się do wykorzystania nowych instrumentów, zwłaszcza jeśli chodzi o promowanie sieci doskonałości, zintegrowanych projektów i wspólne wdrażanie programów krajowych w ramach wszystkich ściśle określonych priorytetów, uwzględniając między innymi konieczność wzmocnienia spójności oraz wspierania małych i średnich przedsiębiorstw.

39. W tym celu:

- zachęca się Radę, by do czerwca 2002 r., w ramach procedury współdecydowania z Parlamentem Europejskim, przyjęła VI Ramowy Program badań naukowych Wspólnoty;
- zachęca się Radę, by przeanalizowała kwestię szczególnej strategii na rzecz mobilności w europejskim obszarze badań naukowych, na podstawie propozycji zgłoszonej przez Komisję;
- prosi się Radę o rozważenie sposobu prowadzenia przez państwa członkowskie wymiany idei i doświadczeń odnośnie do środków ekonomicznych, które mogą umożliwić stworzenie systemu zachęt na rzecz prac badawczo-rozwojowych;
- prosi się Europejski Bank Inwestycyjny, aby dalej zwiększał swe wsparcie na rzecz prac badawczo-rozwojowych.

40. Komisja zamierza przedstawić do czerwca 2001 r. wyniki pierwszych europejskich badań porównawczych w dziedzinie innowacyjności. Do końca roku Komisja przedstawi propozycje mające na celu promowanie bardziej interaktywnego dialogu ze społeczeństwem w sprawach nauki i technologii, pierwsze rezultaty porównawczej oceny badań naukowych w UE, a także opis-mapę najskuteczniejszych rozwiązań w dziedzinie badań naukowych i propozycję modernizacji warunków udzielania pomocy państwowej, jeśli chodzi o badania naukowe.

41. Rada Europejska wyraża satysfakcję z faktu, że trwa wdrażanie inicjatywy Europejskiego Banku Inwestycyjnego Innowacja 2000, a zwłaszcza z zobowiązania, iż objęte nią będą kraje kandydujące.

42. Rada Europejska przypomina jak ważne jest bezzwłoczne uruchomienie satelitarnego programu Galileo. Zgodnie z ustaleniami z Kolonii i Nicei, sektor prywatny powinien przyjąć wyzwanie, jakim jest zarówno udział w tym projekcie, jak i w jego finansowaniu, zobowiązując się do tego w sposób wiążący już w fazie realizacji projektu. Rada Europejska przyjmuje do wiadomości, że sektor prywatny jest gotów uzupełnić publiczne środki finansowe na etapie opracowań. Rada Europejska prosi Radę o ustalenie trybu rozpoczęcia kolejnej fazy projektu, zwłaszcza poprzez powołanie do końca 2001 r. jednej jednostki zarządzającej, która może być wspólnym przedsiębiorstwem, w rozumieniu artykułu 171 Traktatu, agencją lub jakkolwiek inną stosowną instytucją.

Technologie awangardowe, w szczególności biotechnologie

43. Zdolność przedsiębiorstw z UE do przyswajania nowych technologii będzie zależała od takich czynników, jak badania naukowe, przedsiębiorczość, prawodawstwa sprzyjające innowacyjności i podejmowaniu ryzyka, funkcjonowanie systemu ochrony własności intelektualnej w skali wspólnotowej po kosztach globalnie konkurencyjnych, a także obecności przedsiębiorczych inwestorów, w szczególności kapitału początkowego.

44. W tym celu:

- Rada Europejska, wyrażając zaniepokojenie brakiem postępu w kwestiach patentu wspólnotowego i modelu użytkowego, usilnie prosi Radę

oraz Komisję o przyspieszenie prac zgodnie z ustaleniami, jakie przyjęto w Lizbonie i w Feira, w harmonii z obowiązującym prawem;

- Komisja, w porozumieniu z Radą, zbada środki niezbędne do wykorzystania wszystkich możliwości biotechnologii oraz wzmacniające konkurencyjność Europy w tym sektorze, tak by było można rywalizować z wielkimi konkurentami, niemniej w sposób gwarantujący zdrowie i bezpieczeństwo konsumentów, a także w poczuciu troski o środowisko naturalne i w zgodzie z podstawowymi wartościami i wspólnymi zasadami etycznymi.

VII. OGÓLNE WYTYCZNE POLITYKI GOSPODARCZEJ

45. Ogólne Wytyczne Polityki Gospodarczej to podstawa koordynowania polityki gospodarczej, a jednocześnie ramy ukierunkowujące ogólne inicjatywy polityczne. Rada Europejska aprobuje koncepcje zawarte w dokumentach poświęconych głównym kwestiom, jakimi należy się zająć w związku z najważniejszymi kierunkami polityki gospodarczej, i wyraża satysfakcję z raportu na temat zaangażowania środków publicznych w sprawy wzrostu i zatrudnienia. Rada Europejska prosi Radę ECOFIN i Komisję, aby przy tworzeniu projektu Ogólnych Wytycznych Polityki Gospodarczej na rok 2001 obie te instytucje we właściwym zakresie uwzględniły postanowienia Rady Europejskiej przyjęte podczas obrad w Sztokholmie.
46. Pogorszenie zewnętrznej koniunktury gospodarczej wpłynie niekorzystnie na skalę wzrostu wewnątrz Unii. Jednak obecnie gospodarka UE jest silniejsza niż w przeszłości. Polityka budżetowa powinna nadal zmierzać w kierunku zrównoważenia lub uzyskania dodatniego wyniku finansów publicznych. Ponadto powinno się unikać rozwiązań, które mogą doprowadzić do nadmiernej wahań działalności gospodarczej i zakłóceń w kruchej równowadze strukturalnej. Opisywana strategia sprzyja stabilności cen i sytuacji pieniężnej umożliwiającej wzrost gospodarczy i systematyczne tworzenie miejsc pracy.
47. Rada powinna regularnie badać stan finansów publicznych w perspektywie długookresowej, pamiętając o trudnościach, jakich należy się spodziewać w związku ze zmianami demograficznymi. Powinna też kierować się treścią Ogólnych Wytycznych, a jednocześnie działać w granicach określonych przez programy stabilizacji i konwergencji. Trzeba podnosić poziom zatrudnienia, zwłaszcza dotyczy to kobiet i osób najstarszych. Należy nadal prowadzić ambitną politykę mającą na celu szybkie zmniejszenie zadłużenia, co zapewni korzystny poziom finansów publicznych. Państwa członkowskie powinny ponownie zbadać, a w razie potrzeby zreformować, państwowe systemy emerytalne, ochrony zdrowia oraz programy opieki nad osobami starszymi, troszcząc się przy tym o solidarność międzypokoleniową.
48. Nowe wytyczne powinny też uwzględniać działania na rzecz trwałego rozwoju.
49. Rada Europejska zgadza się z poglądem o konieczności dalszego ujednoczenia dostępnych danych statystycznych o gospodarce.

VIII. OD SZTOKHOLMU DO GÖTEBORG: DOSKONALENIE PROCESU

50. W Lizbonie udało się skutecznie połączyć kwestie gospodarcze i społeczne. Uwzględniająca wymiar ekologiczny strategia trwałego rozwoju, jaka zostanie przyjęta na czerwcowym posiedzeniu Rady Europejskiej w Göteborgu, będzie kontynuacją i dopełnieniem zobowiązania politycznego podjętego w związku z tzw. strategią lizbońską. Należy ponownie zbadać wszystkie aspekty trwa-

lego rozwoju w kontekście dorocznego wiosennego spotkania Rady Europejskiej.

51. Wobec tego na wiosennym spotkaniu w 2002 r. Rada Europejska zbada:
- postęp we włączaniu celów trwałego rozwoju do strategii lizbońskiej;
 - sposób, w jaki sektor technologii z dziedziny ochrony środowiska może pomóc w promowaniu idei wzrostu i zatrudnienia.
52. Rada Europejska prosi Komisję, aby oceniając proces luksemburski uwzględniła postulat skuteczniejszej koordynacji tego procesu w trakcie przygotowań do sesji wiosennej. Kierując się troską o racjonalizowanie procedur, Rada Europejska aprobuje plany Komisji co do umieszczania w jej dorocznym raporcie syntetycznym najważniejszych elementów innych opracowań, także tych, jakie są zlecane Radzie i Komisji, działającym wspólnie, do przygotowania i przedstawienia ich na wiosennej Radzie Europejskiej. Tenże raport syntetyczny, łącznie ze schematem monitorowania Agendy Społecznej, będzie dostępny najpóźniej do końca stycznia i będzie podstawą prac przygotowawczych Rady. Rada Europejska, w trosce o osiągnięcie spójności, poświęci swą wiosenną sesję roli, jaką odgrywa ona w sprawach gospodarczych i społecznych, określając kierunki i nadając polityczny impuls.

CZĘŚĆ DRUGA

IX. SYTUACJA W SEKTORZE ROLNYM

53. Rada Europejska wyraża zaniepokojenie w związku z poważną sytuacją w sektorze rolnym, wyraża też solidarność z rolnikami i pozostałymi członkami społeczności wiejskich. Wyraża zadowolenie ze skutecznej współpracy między władzami krajowymi, podkreśla jej znaczenie i aprobuje rygorystyczne środki podejmowane przez Radę, Komisję i państwa członkowskie. Zdecydowana jest działać na rzecz powstrzymania i definitywnego zlikwidowania BSE i pryszczycy. To, co się stało, dowodzi, jak wielkie znaczenie dla przywrócenia zaufania wśród konsumentów ma bezpieczeństwo tzw. łańcucha pokarmowego. Rada wzywa państwa trzecie do zniesienia środków nieproporcjonalnych do rozmiarów problemu i zasady ostrożności. Jednocześnie podkreśla, że środki wspólnotowe powinny być zgodne z ramami finansowymi [Wspólnoty].
54. Rada Europejska prosi Radę i Parlament Europejski, aby decyzja o powołaniu Europejskiego Urzędu do spraw Żywności została przyjęta do końca tego roku.

X. STOSUNKI ZEWNĘTRZNE

Rosja

55. Obecność w Sztokholmie prezydenta Putina dowodzi znaczenia strategicznego partnerstwa między Unią a Rosją. Należy je rozwijać w sposób pozwalający wykorzystać wszystkie możliwości, jakie daje układ o partnerstwie i współpracy, oraz zgodnie ze wspólną strategią Unii. Rozpoczęto dialog w dziedzinie energetyki, wskazując na szanse, jakie w tym względzie niesie tzw. Wymiar Północny. Rada Europejska wyraża zadowolenie z treści komunikatu Komisji na temat Kaliningradu, który – jej zdaniem – stanowi korzystną podstawę konsultacji w tej sprawie. Z Rosją należy też prowadzić dialog polityczny i dotyczący bezpieczeństwa. Z prezydentem Putinem omówiono szeroki program reform mających na celu modernizację gospodarki rosyjskiej i stworzenie

korzystniejszych warunków handlu i inwestycji. Unia będzie nadal popierać rosyjskie reformy, dla których zresztą korzystne będą z pewnością nowe szanse współpracy między Unią i Rosją, jakie stwarza cel strategiczny przyjęty przez Unię w Lizbonie.

56. Rada Europejska podkreśla, że prawdziwe partnerstwo powinno się opierać na wspólnych wartościach. Ponownie wyraża poważne zaniepokojenie sytuacją w Czeczenii i podkreśla, że pilnie należy znaleźć polityczne rozwiązanie tego konfliktu.
57. Przystąpienie Rosji do WTO ma zasadnicze znaczenie, jeśli pragnie się silniejszej integracji Rosji z gospodarką światową, a także osiągnięcia klimatu korzystnego dla inwestycji w tym kraju. Unia Europejska wspiera Rosję w jej wysiłkach zmierzających do spełnienia wymogów członkostwa w WTO i oczekuje, że podejmie ona wszelkie niezbędne w tym względzie zobowiązania. Wyraża zadowolenie, że 30 marca w Moskwie odbędzie się zorganizowana pod auspicjami Prezydencji i Komisji konferencja na wysokim szczeblu poświęcona Rosji i WTO.
58. Rada Europejska stwierdza po raz kolejny, że aby mogły się rozwijać stosunki gospodarcze i handlowe z Rosją, powinny być podjęte stosowne kroki, które niezwłocznie pozwolą rozwiązać pewne zadawnione konflikty handlowe, zwłaszcza dotyczy to sporu o przeloty nad Syberią.
59. Rada Europejska przyznaje, że Unia powinna zezwolić Europejskiemu Bankowi Inwestycyjnemu na przyznawanie pożyczek na starannie wyselekcjonowane projekty w dziedzinie ochrony środowiska, jednak pod warunkiem, że Rosja spełni specyficzne kryteria przyjęte przez Radę.
60. Rada Europejska wyraża zadowolenie z istotnego postępu, jaki osiągnięto w negocjowaniu umowy w sprawie wieloletniego programu ochrony środowiska dotyczącego energii atomowej w Federacji Rosyjskiej i prosi zainteresowane strony o zintensyfikowanie wysiłków, aby umowa ta mogła być zawarta przez szczytem UE – Rosja zaplanowanym na połowę maja.
61. Rada Europejska wyraża satysfakcję z rozpoczynających się niebawem obchodów 300-lecia założenia Petersburga, „rosyjskiego okna na świat”. Unia gotowa jest uczestniczyć w tych uroczystościach, które będą doskonałą okazją do ukazania ścisłych więzów łączących od dawna Rosję i państwa członkowskie Unii Europejskiej.

Światowa Organizacja Handlu

62. Najlepszą metodą wzmocnienia roli handlu zewnętrznego w realizacji strategicznego celu Unii jest przyjęcie otwartego i stabilnego systemu wielostronnych reguł handlowych. Wspólnota powinna nadal odgrywać aktywną rolę na rzecz osiągnięcia porozumienia w sprawie otwarcia nowej światowej rundy wielostronnych negocjacji handlowych w ramach WTO podczas czwartej konferencji ministerialnej WTO w Dauha w listopadzie 2001 r. Runda ta powinna odpowiedzieć na wątpliwości członków WTO, szczególnie zaś krajów rozwijających się, powinna też być przygotowana w sposób przejrzysty i otwarty, z uwzględnieniem dialogu ze społeczeństwem obywatelskim.

Proces pokojowy na Środkowym Wschodzie

63. Przypominając swoją deklarację złożoną w marcu 1999 r. w Berlinie, Rada Europejska potwierdza zdecydowanie Unii do przyczyniania się do pokoju, stabilności i dobrobytu na Środkowym Wschodzie. Aby uniknąć załamania

gospodarczego i instytucjonalnego na terytoriach palestyńskich, Rada Europejska już teraz kieruje apel do wszystkich międzynarodowych donatorów, aby jak najszybciej przyłączyli się do Unii Europejskiej i zobowiązali do finansowego wspierania budżetu państwa palestyńskiego. Wychodząc z takich samych założeń, Izrael powinien zaprzestać stosowania środków izolacyjnych oraz uregulować zaległości, a Autonomia Palestyńska powinna niezwłocznie przyjąć oszczędnościowy budżet, skutecznie walczyć z korupcją i dążyć do wzrostu niezbędnej w demokracji jawności.

64. Unia będzie współpracować z obiema stronami, a także ze Stanami Zjednoczonymi i innymi podmiotami międzynarodowymi, poszukując sposobów, które położą kres przemocy i umożliwią wznowienie negocjacji prowadzących do zawarcia porozumienia zgodnie z rezolucją 242 i 338 Rady Bezpieczeństwa Narodów Zjednoczonych. W tym celu prosi wysokiego przedstawiciela Javiera Solanę, aby pozostawał w ścisłym kontakcie ze wszystkimi zainteresowanymi stronami i, przy aktywnym udziale Komisji, najpóźniej podczas posiedzenia Rady Europejskiej w Göteborgu złożył raport o możliwościach odegrania przez Unię Europejską większej roli w działaniach na rzecz wznowienia procesu pokojowego.

Rejon Zachodnich Bałkanów

65. Rada Europejska ponownie zdecydowanie podkreśla wielką wagę, jaką przywiązuje Unia Europejska do stabilności i pokoju w tym regionie, strategicznych priorytetów Unii. Przypomina też o swym nieodmiennym przywiązaniu do zasad nienaruszalności granic i integralności terytorialnej krajów tego obszaru.
66. Po spotkaniu z prezydentem Trajkovskim Rada Europejska przyjęła deklarację w sprawie sytuacji w byłej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii (patrz załącznik III). Prosi wysokiego przedstawiciela Javiera Solanę, by obserwował rozwój sytuacji w tym regionie, utrzymywał ściśle kontakty z przywódcami i, po konsultacji z Komisją, przedstawił Radzie stosowne zalecenia.
67. Rada Europejska z uznaniem ocenia deklaracje władz FRJ i Serbii, iż są one gotowe poszukiwać pokojowego rozwiązania konfliktu na południu Serbii i wyraża zadowolenie z otwarcia rokowań w ramach planu Czowicia, mających doprowadzić do wynegocjowania rozwiązania. Rada Europejska potwierdza, że UE jest gotowa ułatwić ten proces i odnotowuje w szczególności rolę, jaką w tym regionie odgrywa wzmocniona obecność unijnych jednostek obserwujących (EUMM). Rada Europejska wzywa też wszystkie strony do podjęcia środków mających na celu przywrócenie prawdziwego zaufania, co umożliwiłoby osłabienie napięcia panującego w regionie, łącznie z uwolnieniem wszystkich albańskich więźniów politycznych z Kosowa.
68. Rada Europejska wzywa władze Czarnogóry i FRJ/Serbii do osiągnięcia w sposób demokratyczny porozumienia w sprawie nowych rozwiązań konstytucyjnych w ramach federacji, co przyczyni się do stabilizacji w regionie.
69. Rada Europejska wzywa nowy rząd Bośni i Hercegowiny do zwiększenia wysiłków na rzecz reformy, tak by do połowy maja 2001 r. zostały spełnione warunki zawarte w „mapie drogowej” UE. Podkreśla zarazem, że tylko w ramach zjednoczonego państwa obywatele Bośni i Hercegowiny mogą osiągać postęp na drodze wiodącej do integracji europejskiej.
70. W związku ze szczytem w Zagrzebiu, który przed wszystkimi krajami [bałkańskimi] otworzył perspektywę członkostwa, Rada Europejska przypomina o znaczeniu współpracy regionalnej, także w dziedzinie wymiaru sprawie-

dliwości i spraw wewnętrznych. W szczególności zwraca uwagę na konieczność przyjęcia takich środków, które pozwolą Bałkanom stawić czoło nielegalnym migracjom w regionie. Proces stabilizacji i stowarzyszenia pozostaje głównym instrumentem sprzyjającym zbliżeniu do struktur europejskich. W tym kontekście Rada Europejska przypomina ważny wkład Paktu Stabilności oraz innych inicjatyw regionalnych.

71. Rada wyraża zadowolenie z postępu, jaki osiągnięto w całym regionie, jeśli chodzi o pociągnięcie do odpowiedzialności sądowej osób, które w poprzednim antydemokratycznym ustroju dopuściły się nadużyć władzy czy popełniły zbrodnie. Przestrzeganie politycznych i gospodarczych warunków Unii to zasadniczy element procesu stabilizacji i stowarzyszenia, który – w szczególności – wymaga pełnej współpracy z sądem Trybunałem ds. Zbrodni Wojennych w byłej Jugosławii.

Półwysep Koreański

72. Rada Europejska jest nadal gotowa działać na rzecz osłabienia napięć między dwiema Koreami, uzgodniła też, iż Unia Europejska będzie odgrywać większą rolę we wspieraniu pokoju, bezpieczeństwa i wolności na Półwyspie Koreańskim. Wyraża nadzieję, że wkrótce zostaną osiągnięte pozytywne wyniki, również dzięki drugiemu szczytowi międzykoreańskiemu i realizacji wspólnej deklaracji. Przewodniczący Rady Europejskiej uda się do Phenianu i Seulu, gdzie będzie rozmawiał z prezydentami Kim Dzong Ilem i Kim De Dzungiem o wszystkich sprawach interesujących obie Koree i Unię, opierając się na czterech elementach zawartych w koncepcji działania przyjętej przez Radę 20 listopada 2000 r.

Zmiany klimatyczne

73. Rada Europejska zatwierdziła deklarację w sprawie zmian klimatycznych (załącznik II).

ZAŁĄCZNIKI DO WNIOSKÓW PREZYDENCJI

Załącznik I. Uchwała Rady Europejskiej w sprawie skuteczniejszego regulowania rynków papierów wartościowych w Unii Europejskiej

Załącznik II. Deklaracja Rady Europejskiej w sprawie zmian klimatycznych

Załącznik III. Deklaracja Rady Europejskiej w sprawie byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii

Załącznik IV. Dokumenty przedstawione Radzie Europejskiej w Sztokholmie

ZAŁĄCZNIK I

UCHWAŁA RADY EUROPEJSKIEJ W SPRAWIE SKUTECZNIEJSZEGO REGULOWANIA RYNKÓW PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH W UNII EUROPEJSKIEJ

Sztokholm, 23 marca 2001 r.

RADA EUROPEJSKA UWAŻA, ŻE:

Uwzględniając zasadniczą rolę, jaką rynki finansowe odgrywają w gospodarce Unii Europejskiej, jest niezmiernie ważne, by szybko wprowadzić w życie plan działań w sferze usług finansowych, zgodny z określonymi w nim priorytetami.

Zasadniczym elementem tej strategii jest ukształtowanie dynamicznego i skutecznego europejskiego rynku papierów wartościowych.

Wszystkie zainteresowane strony powinny dołożyć starań, by wprowadzić te najważniejsze środki, które pozwolą funkcjonować zintegrowanemu rynkowi papierów wartościowych do końca 2003 r., uwzględniając zwłaszcza priorytety przedstawione w raporcie tzw. Komitetu Mędrców na temat regulacji europejskich rynków papierów wartościowych, uznając jednocześnie potrzebę osiągnięcia większej konwergencji praktyk dotyczących nadzoru i norm prawnych.

Aby to osiągnąć, należy wprowadzić zmiany w legislacji. Przepisy normujące rynki papierów wartościowych powinny być na tyle elastyczne, by dostosowywały się do zmian zachodzących na tych rynkach i przyczyniały się do tego, by Unia Europejska była zarówno konkurencyjna, jak i przystosowywała się do nowych praktyk na rynkach oraz do nowych norm prawnych, respektując zarazem wymogi związane z jawnością i bezpieczeństwem prawnym.

Cel ten może i powinien być osiągnięty w harmonii z postanowieniami Traktatu, prerogatywami zainteresowanych instytucji i przy respektowaniu obecnej równowagi instytucjonalnej.

Z TYCH POWODÓW RADA EUROPEJSKA PRZYJĘŁA NASTĘPUJĄCĄ UCHWAŁĘ:

1. Rada Europejska wyraża satysfakcję z raportu Komitetu Mędrców na temat regulacji europejskich rynków papierów wartościowych. Należy przyjąć zaproponowane czterostopniowe podejście (zasady ramowe, środki wykonawcze, współpraca i realizacja), aby proces normatywny dotyczący ustawodawstwa Unii Europejskiej w dziedzinie papierów wartościowych stał się bardziej skuteczny i przejrzysty, co wpłynęłoby na poziom merytoryczny zgłaszanych rozwiązań legislacyjnych. Proces ten powinien w pełni uwzględniać przedstawione w raporcie ramy koncepcyjne odnośnie do głównych zasad.
2. Komisję prosi się o niezwłoczne przystąpienie do szerokich i systematycznych konsultacji z instytucjami i wszystkimi zainteresowanymi stronami rynku papierów wartościowych, zwłaszcza poprzez zintensyfikowanie dialogu z konsumentami i operatorami rynkowymi.

Komisję prosi się, pamiętając o jej prawie do inicjatywy, o pilne umożliwienie Radzie i Parlamentowi Europejskiemu sformułowania uwag dotyczących rozróżnienia na elementy zasadnicze oraz przepisy dodatkowe i techniczne, tak by poprawić skuteczność procesu.

3. Należy wytyczyć linię podziału między zasadami ramowymi (stopień I) i środkami wykonawczymi (stopień II), przyjmując podejście indywidualne (*case-by-case*) oraz zapewniając klarowność i przejrzystość. O przebiegu tej linii zadecyduje Parlament i Rada na podstawie propozycji Komisji. Komisję prosi się, by zgłaszając propozycje udzieliła wyjaśnień na temat rodzaju przewidzianych środków wykonawczych. Dzięki temu wszystkie strony będą znały *a priori* przedmiot i zakres przepisów właściwych każdemu z tych stopni. Wszystkie instytucje powinny przestrzegać podstawowych warunków podejścia wielostopniowego.

Środki wykonawcze stopnia 2 powinny być używane częściej, co zapewni aktualizację przepisów technicznych wobec procesu ewolucji rynków i praktyk stosowanych w procedurach związanych z nadzorem. Należy ustalić ostateczne terminy dla wszystkich etapów prac dotyczących stopnia 2.

Prosi się Komisję o uwzględnienie możliwości, podczas formułowania przez nią propozycji, częstszego posługiwania się rozporządzeniami, w przypadku gdy będzie to prawnie dozwolone i wpłynie na przyspieszenie procesu legislacyjnego. Rada Europejska przychylnie ocenia możliwość, w ramach procedury współdecydowania, zastosowania tzw. szybkiej ścieżki legislacyjnej (procedura przyspieszona).

4. Rada Europejska wyraża zadowolenie, że Komisja planuje bezzwłocznie powołać Komitet Papierów Wartościowych, składający się z wysokich urzędników państw członkowskich, którego przewodnictwem będzie sprawował przedstawiciel Komisji. Komitet Papierów Wartościowych, jako ciało doradcze, powinien być konsultowany w sprawach dotyczących polityki, a zwłaszcza, ale nie jedynie, o rodzaju środków, jakie Komisja będzie proponować dla stopnia 1.
5. Z zastrzeżeniem specjalnych przepisów o charakterze ustawowym zgłaszanych przez Komisję i przyjmowanych przez Parlament Europejski i Radę, Komitet Papierów Wartościowych powinien także, zgodnie z decyzją z 1999 r. w sprawie komitetologii, odgrywać rolę komitetu normatywnego wspomagającego Komisję przy podejmowaniu przez nią decyzji dotyczących środków wdrożeniowych, na mocy art. 202 Traktatu o WE.

Komisja będzie na bieżąco informować Parlament Europejski o pracach Komitetu Papierów Wartościowych, gdy będzie on występował w roli komitetu normatywnego, oraz przekazywać mu będzie wszystkie stosowne dokumenty. Jeśli Parlament Europejski uzna, że proponowane środki zgłoszone mu przez Komisję wykraczają poza uprawnienia wykonawcze, o których mowa w ustawodawstwie ramowym, Komisja zobowiązuje się, iż ponownie pilnie zbada swój wniosek, uwzględniając w jak największym zakresie stanowisko Parlamentu i wyjaśniając powody zastosowania tychże środków.

Rada Europejska odnotowuje, że w ramach decyzji o komitetologii z 28 czerwca 1999 r. Komisja zobowiązała się, w celu wypracowania wyważonego rozwiązania w dziedzinie środków wykonawczych dotyczących rynków papierów wartościowych, uznanych – w świetle dyskusji – za szczególnie drażliwe, unikać rozwiązań, które ewentualnie spotkają się ze sprzeciwem większości w łonie Rady, kwestionujących celowość stosowania tychże środków. Zobowiązanie to nie stanowi precedensu.

6. Rada Europejska wyraża zadowolenie z faktu, iż Komisja pragnie powołać niezależny Komitet Regulatorów, zgodnie z sugestią zawartą w raporcie Komitetu Mędrców. Przewodniczącym tego komitetu powinien być przedstawiciel jednego z krajowych urzędów nadzoru. Komitet ten powinien sam określić własne środki operacyjne i pozostawać w ścisłych roboczych kontaktach z Komisją i z Komitetem Papierów Wartościowych. Odgrywać on będzie rolę grupy doradczej wspierającej Komisję, zwłaszcza przy opracowywaniu projektów środków wykonawczych (stopień 2). Każde państwo członkowskie wyznaczy wysokiej rangi przedstawiciela, z urzędu właściwego do spraw papierów wartościowych, który będzie uczestniczył w zebraniach Komitetu Regulatorów.

Komitet Regulatorów powinien prowadzić szerokie konsultacje, przestrzegając zasad przejrzystości, tak jak to zalecono w raporcie Komitetu Mędrców, oraz powinien cieszyć się zaufaniem podmiotów rynkowych.

Ponadto regulatorzy krajowi i Komitet Regulatorów powinni odgrywać ważną rolę w procesie transpozycji (stopień 3), zapewniając bardziej skuteczną

współpracę urzędów nadzoru, przestrzegając procedury wzajemnej oceny i promując dobre praktyki, tak by zapewnić bardziej jednolity sposób szybkiego wprowadzenia ustawodawstwa wspólnotowego w państwach członkowskich.

Rada Europejska wyraża zadowolenie z planów Komisji i państw członkowskich dotyczących wzmocnienia stosowania prawa wspólnotowego (stopień 4).

7. Należy opracować międzyinstytucjonalny system monitorowania, dzięki któremu będzie można oceniać postęp osiągnięty we wprowadzaniu tych wszystkich propozycji, jakie mają zapewnić bardziej skuteczny system regulacji rynków papierów wartościowych poprzez wykrywanie zatorów. W ramach tegoż procesu monitorowania instytucje będą systematycznie otrzymywać stosowne raporty.
8. Nowa struktura regulacyjna powinna być wdrożona najpóźniej na początku 2002 r., a całościowa jej ponowna analiza będzie miała miejsce w 2004 r.

ZAŁĄCZNIK II

DEKLARACJA RADY EUROPEJSKIEJ W SPRAWIE ZMIAN KLIMATYCZNYCH

Uznając, że zmiany klimatyczne stanowią powszechne zagrożenie dla przyszłego dobrobytu i postępu gospodarczego, Rada Europejska przypomina, że niezbędne są skuteczne międzynarodowe środki mogące zmniejszyć poziom emisji. Potwierdza swoje stanowcze zobowiązanie w związku z Protokołem z Kyoto, który powinien stanowić podstawę do podjęcia takich środków i daje wyraz swemu poważnemu zaniepokojeniu kwestionowaniem tego Protokołu. Rada Europejska wzywa wszystkich swoich partnerów negocjacyjnych, by zobowiązali się w sposób konstruktywny do osiągnięcia porozumienia w sprawie trybu wprowadzenia w życie Protokołu z Kyoto i do działania na rzecz powodzenia szóstej konferencji stron Konwencji w sprawie bioróżnorodności (COP-6), która wznowiła prace, co stworzy warunki niezbędne do ratyfikowania i wejścia w życie Protokołu z Kyoto do roku 2002.

ZAŁĄCZNIK III

DEKLARACJA W SPRAWIE BYŁEJ JUGOSŁOWIAŃSKIEJ REPUBLIKI MACEDONII

Do prezydenta byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii, pana Trajkovskiego, i jego rządu:

- potwierdzamy naszą solidarność z Wami w trwającym obecnie kryzysie i usilnie prosimy o dalsze umiarkowane reakcje. Trzeba użyć wszelkich środków, by zapobiec eskalacji działań militarnych. Popieramy suwerenność i integralność terytorialną byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii oraz nienaruszalność jej granic, zgodnie z zasadami OBWE. Jesteśmy zdecydowani czynić nadal wysiłki, zarówno zbiorowo, jak indywidualnie, w ścisłej współpracy z NATO, aby pomóc władzom w zapanowaniu nad aktualną sytuacją. Sprawą zasadniczą jest wzmocnienie nadzoru na granicy między byłą Jugosłowiańską Republiką Macedonii i Kosowem. Pożądane są rady i wsparcie państw członkowskich, także w dziedzinie bezpieczeństwa;
- niezbędne są rzeczywiste reformy wewnętrzne oraz umocnienie prawdziwie zintegrowanego społeczeństwa wieloetnicznego. Gotowi jesteśmy wspierać

ten proces, również w ramach już obecnie świadczonej znacznej pomocy, jakiej Unia Europejska udziela byłej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii. Dotyczy to projektów zarządzania granicami, pomocy dla uchodźców oraz pomocy dla administracji lokalnej w całym kraju, łącznie z programem poprawy infrastruktury na szczeblu gminnym, działań w sprawach odnoszących się do praw mniejszości, a także obejmuje poważne subwencje dla nowego Uniwersytetu Europy Południowo-Wschodniej w Tetowie, pomoc w reformowaniu wymiaru sprawiedliwości i w kształceniu sędziów, ze szczególnym uwzględnieniem praw mniejszości, i wreszcie pomoc przy planowanym spisie ludności.

Do przywódców wspólnoty pochodzenia albańskiego w byłej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii: żądamy od Was bezwarunkowego zaangażowania po stronie procesu demokratycznego i dialogu oraz rezygnacji z przemocy, a także usilnie wzywamy, byście nie uchybili temu zobowiązaniu w Waszych dalszych uprawnionych dążeniach do umocnienia społeczeństwa wieloetnicznego w byłej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii.

Do albańskich przywódców politycznych w Kosowie: prosimy, byście nadal jednoznacznie odcinali się od ekstremistów, byście potępiali bez zastrzeżeń wszelką przemoc i byście przestrzegali zasady nienaruszalności granic, jak uczynił to rząd Albanii; wyrażamy zadowolenie w związku z jego stanowczym stanowiskiem.

Do wszystkich tych, którzy lekceważą prawo międzynarodowe: kompromitujecie sprawę, której bronicie, a którą jest – rzekomo – poprawa sytuacji Waszego narodu.

Podczas szczytu w Zagrzebiu Unia Europejska postanowiła, że była Jugosłowiańska Republika Macedonii będzie pierwszym państwem regionu stowarzyszonym z Unią Europejską na mocy układu o stabilizacji i stowarzyszeniu, którego podpisanie zaplanowano na 9 kwietnia [2000 r.].

Unia Europejska wyraża zadowolenie z przyjęcia przez Radę Bezpieczeństwa NZ rezolucji nr 1345. Jej treść w pełni oddaje cele Unii Europejskiej. W chwili, gdy przed tym regionem otwierają się nowe perspektywy, potwierdzamy stanowczo, że w naszej wspólnej Europie nie może być przyszłości dla tych, którzy głoszą nietolerancję, nacjonalizm i przemoc. Unia nie udzieli jakiegokolwiek pomocy tym, którzy kroczą taką właśnie drogą. Będziemy wspierać jedynie tych, którzy bez zastrzeżeń wybierają drogę pokoju, demokracji, pojednania i współpracy regionalnej.